

Ecazkar və füsunkar...

Daşaltı Yasaqlığının sanitariya-mühafizə zonası təsdiq edildi

Ölkəmiz zəngin yeraltı və yerüstü təbii sərvətlərə malikdir. Təbiətin yaratdığı və yaxud insan əməyinin məhsulu olan bu in-

cilər dövlət tərəfindən xüsusi mühafizə olunur və davamlı tədbirlər həyata keçirilir. Park və qoruq yerlərinin əksəriyyəti təbii

iqlim şəraitinə görə əlverişlidir. Təbiət yasaqlıqları da daxil olmaqla park və qoruqlar turist cəlbı baxımından da əhəmiyyətlidir.

Dünən Daşaltı Dövlət Təbiət Yasaqlığının sanitariya-mühafizə zonası təsdiq edilib. Bununla bağlı Baş nazir Əli Əsədov qərar imzalayıb. Qərara əsasən, Azərbaycan Respublikasının Daşaltı Dövlət Təbiət Yasaqlığının sanitariya-mühafizə zonası əlavə olunmuş xəritədə göstərilən 289,5 hektarlıq sahədə təsdiq edilib.

Yeni qərar

Konkret fakta müraciət etsək, Ermənistan tərəfindən işğal edilmiş Azərbaycan ərazilərində 13197, 5 hektar qiymətli meşə sahəsi misli görünməmiş vandalizmə məruz qalıb. İşğal olunmuş ərazilərdə 460 növdən çox yabanı ağac və kol bitir. Ermənistanın işğalı altında olan Bəsitçay və Qaragöl qoruqları, Arazboyu, Laçın, Qubadlı, Daşaltı təbiət yasaqlıqları kimi qorunan ərazilərdə “Qırmızı kitab”a daxil olmuş 60-dan çox fauna və 70-dən çox flora növünün əksəriyyəti məhv edilib. Hətta müharibə dövründə ermənilər qadağan olunmuş fosfor bombalarından istifadə etməklə həmin ərazidəki bütün bitki örtüyünü məhv edib. Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində qəsdən törədilmiş yanğınlar nəticəsində, təxminən 110 min hektar ərazi sıradan çıxıb. Ermənistan qəsdən zəhərli, söndürülməsi mümkün olmayan və istifadəsi qadağan olunmuş ağ fosfor bombalarından istifadə etməklə, Şuşa meşələrinə sağalmaz yaralar vurub.

Torpaqlarını işğaldan azad edən Azərbaycan həmin regionda ekovəziyyəti yenidən bərpa etmək üçün də mühüm addımlar atmaqdadır. Yalnız Şuşada deyil, Füzuli, Zəngilan və Ağdam rayonları ərazilərində də, əsasən, Şərq çınarı olmaqla, minlərlə müxtəlif növ ağac əkilib, palıd və digər meşə ağaclarının toxumları səpilir. Ağacəkmə aksiyaları Qubadlıda, Cəbrayıl da davam etdirilməkdədir. İşğaldan azad

“Qırmızı kitab”a daxil edilib...

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Məqalə “Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi”nin maliyyə dəstəyi ilə “Ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsi” istiqaməti üzrə hazırlanmışdır

olunmuş bütün ərazilər minalardan təmizlənilib təhlükəsiz vəziyyətə gətirildikcə ağacəkmə tədbirləri də davam etdirilir.

Yeganə BAYRAMOVA

Yasaqlığın yaranma tarixi

Məlumdur ki, Şuşanın işğalı nəticəsində ermənilər 600-ə yaxın tarixi memarlıq abidəsini məhv edib, tarixi muzeylərimizin fondları qarət olunub. 30 illik işğal dövründə şəhərin ərazisinin təbii sərvətlərinə və təbii mühitinə ciddi ziyan dəyib, meşələri qırılıb, təbii ekosistemi məhv edilmiş və vəhşi heyvanlar öz yaşayış areallarını tamamilə itirib. Davamlı olaraq bu ərazidə bioloji müxtəlifliyin mövcud vəziyyətinin, fauna və floranın növ tərkibinin yenidən öyrənilməsi və təbiət abidələrinin inventarlaşdırılması istiqamətində monitorinqlər aparılıb.

Azərbaycanın füsunkar, nadir təbiətinin qorunması məsələlərinə dövlət tərəfindən böyük diqqət və qayğı yetirilir. Bu məqsədlə, ölkəmizdə qoruqlar və yasaqlıqlar yaradılıb. Bununla yanaşı, yeni xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərinin yaradılması istiqamətində də işlər davam etdirilir, mövcud ərazilər genişlən-

dirilir. Prezident İlham Əliyev çıxışları zamanı bu barədə bildirib ki, azad edilmiş torpaqlar-

da, vaxtilə dövlət təbiət qoruqları və yasaqlıqlar olub və bunlar işğal dövründə tamamilə məhv edilib, talan olunub. Bütün ağaclar qırılıb, tarixi abidələrimiz dağıdılıb. Heydər Əliyev tərəfindən yaradılmış Daşaltı Dövlət Təbiət Yasaqlığının 50 hektardan çoxu da işğal dövründə məhv edilmiş, ekoloji terrora məruz qalmışdı.

Daşaltı Dövlət Təbiət Yasaqlığı 24 noyabr 1981-ci ildə Şuşa və Əsgəran rayonlarının ərazisində təbiət komplekslərini qorumaq üçün yaradılmışdı. Yasaqlığın ümumi sahəsi 450 hektardır. Yasaqlığın ərazisi zəngin meşə, kol və ot bitkilərinin sanki təbii muzeyidir. Nadir təbiət komplekslərini qorumaq üçün təşkil olunmuş Daşaltı Dövlət Təbiət Yasaqlığı Ermənistanın işğalı zamanı tamamilə dağıdılmışdı. Burada uzun illər boyu becərilmiş 1500-

2000 ədəd palıd ağacı ermənilər tərəfindən doğranaraq istehsal sahələrində istifadə edilmişdi.

Yasaqlığın ərazisi dərman, endemik və nadir bitkilərlə zəngindir. Burada palıd, vələs, ağcaqayın, yemişan, itburnu, zoğal, əzgil, alma, armud, alça və digər meyvə ağacları da var. Ərazidə cüyür, çöl donuzu, dələ, dovşan, canavar, çaqqal və onlarla quş növü məskunlaşıb.